

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	6 Chwefror 2025
TEITL YR ADRODDIAD:	Penderfyniadau Panel Dyfarnu Cymru
DIBEN YR ADRODDIAD:	I ddarparu gwybodaeth am y materion a ystyriwyd gan Banel Dyfarnu Cymru ac a gyhoeddwyd ers cyfarfod diwethaf y pwyllgor ar 18 Mehefin 2024 hyd nes 31 Rhagfyr 2024.
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol mwycs@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru

1. CYFLWYNIAD

Sefydlwyd Panel Dyfarnu Cymru (PDC) gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Mae ganddo ddwy swyddogaeth statudol:

- I ffurfio tribiwnlysoedd, neu tribiwnlysoedd achos dros dro, er mwyn ystyried adroddiadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (PSOW) yn dilyn ymchwiliadau gan y PSOW i honiadau bod aelod wedi methu â chydymffurfio gyda chod ymddygiad eu hawdurdod; ac
- I ystyried apeliadau gan aelodau yn erbyn penderfyniadau pwyllgor safonau eu hawdurdod, eu bod wedi torri'r cod ymddygiad (yn ogystal â phenderfynu a rhoddir caniatâd i apelio yn yr achos cyntaf)

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys penderfyniadau a gyhoeddwyd gan PDC yn ystod y cyfnod ers cyfarfod y Pwyllgor Safonau ar 18 Mehefin, 2024 hyd nes 31 Rhagfyr 2024. Y bwriad yw ei fod yn grynodeb gwirioneddol o'r materion y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch gan PDC. Mae'r achosion yr adroddwyd amdanynt ar gyfer y cyfnod perthnasol ar gael, ar hyn o bryd, ar wefan PDC.

2. CRYNODEB O'R ACHOSION PERTHNASOL

Mae crynodeb o'r achosion perthnasol wedi'i gynnwys yn **ATODIAD 1**.

Penderfyniadau a wnaed:

- APW/006/2023-024/CT: Cyn-Cynghorydd Steve Davies
- APW/007/2023-024/CT: Cyn-Cynghorydd Jeff Davies

3. ARGYMHELLIAD

I nodi cynnwys y crynodebau achos.

ATODIAD:

1.	Crynodeb o'r achosion a gyhoeddwyd ar <u>wefan Panel Dyfarnu Cymru</u> ar gyfer y cyfnod rhwng Mehefin 2024 – Rhagfyr 2024.
----	---

ATODIAD 1

Crynodeb o'r Achosion a gyflwynwyd i Banel Dyfarnu Cymru – Mehefin 2024 – Rhagfyr 2024

Dolen i'r achosion	Enw	Awdurdod Perthnasol	Natur yr honiad	Dyddiad	Penderfyniad y tribiwnlys	Pwyntiau o ddiddordeb:
<u>APW/007/2023-024/CT: Cyn-Cynghorydd Jeff Davies</u>	Cyn-cynghorydd Jeff Davies	Cyngor Tref Cei Newydd	Torri paragraff 6(1)(a) 6(1)(a) – Rhaid i Aelodau beidio ag ymddwyn mewn ffordd y gellid yn rhesymol ei hystyried yn un sy'n dwyn anfri ar eu swydd neu ar eu hawdurdod.	Dyddiad y gwrandawriad, 3 Gorffennaf, 2024, drwy dechnoleg mynychu o bell.	Torri paragraff 6(1)(a). Wedi ei atal am 12 mis: <i>“Roedd Tribiwnlys yr Achos o'r farn y dylid gwahardd yr Ymatebydd am gyfnod, er mwyn myfyrio ar ei anallu i gydnabod yr effaith ddifrifol a gafodd ei ymddygiad ar yr unigolyn oedd yn derbyn ei negeseuon, a'r effaith ragweladwy ehangach y byddai hyn wedi'i</i>	Nododd Tribiwnlys yr Achos fod yr Ymatebydd wedi derbyn ei fod wedi bod ynghlwm ag ymddygiad droseddol drwy dderbyn rhybudd amodol. Nododd Tribiwnlys yr Achos fod nifer o ffactorau gwaethybol yn yr achos hwn, gan gynnwys nad oedd yr Ymatebydd yn deall nac yn cymryd cyfrifoldeb dros ei gamymddwyn ac unrhyw oblygiadau. Er ei fod wedi dangos ychydig o edifeirwch mewn perthynas â'r ymddygiad ar brydiau, roedd yn amlwg nad oedd yn sylweddoli gwir ddifrifoldeb yr ymddygiad droseddol a'r effaith roedd hyn yn ei gael ar yr unigolyn, a'r effaith debygol y byddai ei ymddygiad yn ei gael ar yr Awdurdod perthnasol. Nid oedd ei ymddiheuriad i'r

Dolen i'r achosion	Enw	Awdurdod Perthnasol	Natur yr honiad	Dyddiad	Penderfyniad y tribiwnlys	Pwyntiau o ddiddordeb:
					<p><i>gael ar ei rôl, a'r Cyngor."</i></p>	<p>dioddefwr yn ddifuant, gan ei fod wedi ymddiheuro dros y ffôn am y ffordd roedd y dioddefwr yn teimlo, ac nid yr ymddygiad ei hun.</p> <p>Gwnaeth Tribiwnlys yr Achos hefyd ystyried bod yr Ymatebydd wedi anwybyddu cyngor, hyfforddiant a rhybuddion mewn perthynas ag ymddygiad. Dywedodd Tribiwnlys yr Achos fod yr Ymatebydd wedi derbyn hyfforddiant ar y Cod Ymddygiad yn fuan cyn iddo gytuno i lynu wrth y Cod ym mis Gorffennaf 2022, a'i fod wedi derbyn cyngor cyffredinol am ymddygiad a'r Cod gan y Swyddog Monitro yn ystod Awst 2022, a hynny mewn perthynas ag achos ar wahân. Er hyn, aeth ymlaen i anfon neges e-bost at y derbynnydd ym mis Medi 2022.</p> <p>Roedd Tribiwnlys yr Achos o'r farn bod yr Ymatebydd hefyd wedi dangos patrwm o ymddygiad, a</p>

Dolen i'r achosion	Enw	Awdurdod Perthnasol	Natur yr honiad	Dyddiad	Penderfyniad y tribiwnlys	Pwyntiau o ddiddordeb:
						<p>hynny am ei fod wedi penderfynu ail ymwneud â'r dioddefwr drwy anfon neges e-bost pellach ym mis Medi 2022 yn cyfeirio at si (<i>rumour</i>). Yna, ym mis Chwefror 2023, cysylltodd â swyddfa'r dioddefwr a siarad â'i dad gan esgeuluso'r effaith debygol ar y dioddefwr.</p> <p>Yn ychwanegol at hyn, roedd Tribiwnlys yr Achos yn fodlon fod natur yr ymddygiad ei hun yn nodwedd waethybol. Drwy anfon negeseuon o natur rywiol diamwys, a ddengys eu bod yn aflonyddu ac yn ymgais i flacmelio'r derbynnnydd yn ôl y rheiny yr effeithiwyd arnynt, roedd yr Ymatebydd wedi bod ynghlwm â'r hyn y gellid ei ystyried fel ymddygiad troseddol annifyr a bygythiol.</p>

Dolen i'r achosion	Enw	Awdurdod Perthnasol	Natur yr honiad	Dyddiad	Penderfyniad y tribiwnlys	Pwyntiau o ddiddordeb:
APW/006/2023-024/CT: Cyn-Cynghorydd Steve Davies	Cyn-Cynghorydd Steve Davies	Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Tref Aberystwyth	<p>Torri paragraffau 4(b), 4(c), 6(1)(a) a 7(a).</p> <p>4(b) - Rhaid i Aelodau ddangos parch at eraill ac ystyriaeth ohonynt.</p> <p>4(c) – Ni ddylai Aelodau ymddwyn fel bwli neu harasio unrhyw berson</p> <p>6(1)(a) – Rhaid i Aelodau beidio ag ymddwyn mewn ffordd y gellid yn rhesymol ei hystyried yn un sy'n dwyn anfri ar eu swydd neu</p>	Pennwyd drwy gynrychiolaethau ysgrifenedig mewn cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Awst 2024 drwy fideo-gynadledda o bell.	<p>Torri paragraffau 4(b), 4(c), 6(1)(a).</p> <p>Heb weithredu'n groes i baragraff 7(a).</p> <p>Gwahardd am 3 mlynedd.</p>	<p>Mae sawl disgrifiad o ymddygiad yr Ymatebydd wedi'i ddefnyddio yn y dystiolaeth; annifyr, plagio a/neu stelcio. Yn nyfarniad Tribiwnlys yr Achos, ystyriwyd bod ymddygiad yr Ymatebydd yn rheibus. Roedd yn cymryd mantais ar y rheiny lle roedd yn tybio y byddai'n anhebygol iddynt godi pryder; y rheiny a oedd yn unig a/neu yn gaeth i'r tŷ, neu'r rheiny oedd yn sylweddol iau nag ef.</p> <p>Roedd Tribiwnlys yr Achos o'r farn bod y ffactorau gwaethybol canlynol yn bresennol;</p> <p>(1) Profiad helaeth yr Ymatebydd fel cynghorydd;</p> <p>(2) Y ffaith nad oedd ei ymddygiad yn anghyfarwydd. Roedd wedi creu patrwm o ymddygiad o'r fath dros nifer o fisoedd, yn cynnwys unigolion gwahanol;</p>

Dolen i'r achosion	Enw	Awdurdod Perthnasol	Natur yr honiad	Dyddiad	Penderfyniad y tribiwnlys	Pwyntiau o ddiddordeb:
			<p>ar eu hawdurdod.</p> <p>7(a) – Yn eu capasiti swyddogol neu fel arall, ni ddylai Aelodau ddefnyddio neu geisio defnyddio eu safle yn amhriodol i roi neu i sicrhau mantais iddynt eu hunain neu i unrhyw berson arall, neu i greu neu i osgoi anfantais iddynt eu hunain neu i unrhyw berson arall;</p>			<p>(3) Nid oedd yr ymddygiad yn ddiotal ac ni wnaed unrhyw beth yn ddifyfyr; roedd yn fwriadol, wedi'i gynllunio gyda'r bwriad o fynnu cyswllt a/neu berthnasau;</p> <p>(4) Achoswyd gofid i ambell unigolyn a mwy o drallod a brys i eraill;</p> <p>(5) Roedd anghydbwysedd mewn pŵer, oherwydd ei rôl ac, mewn rhai achosion, y gwahaniaethau oed rhyngddo ef a'r rheiny oedd yn destun ei ymddygiad annerbyniol (Digwyddiadau 3 a 7);</p> <p>(6) Roedd yn dangos diffyg mewnwelediad. Yn ystod cyfweiliadau gyda'r Swyddogion Monitro a Diogelu, ac eraill, nid oedd yn gwerthfawrogi bod ei ymddygiad wedi bod yn bryderus ac wedi peri gofid. Yn hytrach, ceisiodd ei leihau;</p>

Dolen i'r achosion	Enw	Awdurdod Perthnasol	Natur yr honiad	Dyddiad	Penderfyniad y tribiwnlys	Pwyntiau o ddiddordeb:
						<p>(7) Methodd a newid ei ymddygiad er bod y dioddefwyr, personau cysylltiedig â nhw (Digwyddiadau 1, 3 a 7), y Swyddog Monitro a'r Heddlu wedi gofyn iddo wneud hynny (Digwyddiad 7);</p> <p>(8) Ei amharodrwydd i fynychu hyfforddiant, fel ag addawyd.</p> <p>Aeth y Tribiwnlys ati i ystyried y ffactorau lliniarol canlynol;</p> <p>(1) Ei hanes blaenorol o wasanaeth da, fel y cadarnhawyd gan OGCC a Chyngor Sir Ceredigion;</p> <p>(2) Y ffaith ei fod wedi cydymffurfio gyda'r Ombwdsmon mewn perthynas â'r ymchwiliad.</p>